

'ACCELERATED GROWTH'

EGY KORSZERŰ BORJÚITATÁSI TECHNOLÓGIA

Csánkné Pozbai Orsolya

Interagrár Kft.

Jelen cikkünk a népszerűvé vált 'Accelerated Growth' fogalommal foglalkozik, amely egy amerikai eredetű kifejezés. Szó szerinti fordításban 'gyorsított gyarapodás' jelent.

Miért is vált ez a stratégia aktuálissá és ennyire elterjedtté mostanában?

A holstein-fríz állományok termelésének előrehaladása alapján megállapítható, hogy a hazai fejlődés elmaradt a genetikai potenciálban rejlő lehetőségektől az elmúlt évtizedekben. Bár Európa élvonalában vagyunk, a hazai 9685 kg-os holstein laktációs termelési színvonal még közel sem jelenti a csúcst. Míg a tojótyúk-állományokról tudjuk, hogy átlagosan évente 1 tojással többet termelnek, és hasonlóan kedvező eredményeket értünk el a hízósertések és brojlercsirkék területén is, a tejelő szarvasmarha-állományoknál nem volt áttörés. Ennek nyilván számos oka van, az egyik ilyen ok lehet például a borjúnevelés. 40-50 évvel ezelőtt kezdett teret hódítani a ma is általánosan elterjedt, korlátozott borjútutató rendszer. Ezen rendszer logikai háttere: a borjak természetes ivási vágyát visszafogjuk, hogy minél előbb áttérjen a szilárd takarmány felvételére, ami stimulálja a bendő fejlődését. Tekintettel arra, hogy a hasznos élettartam 2,2 laktáció hazánkban, így jelenleg gyors a genetikai előrehaladás, ezért ezt a potenciált érdemes lenne jobban kihasználni!

A korlátozott borjútutató rendszer, bár a borjúnevelést átmenetileg gazdaságosabbá teszi, de nem tudunk vele olyan termelési eredményeket elérni, mint az „Accelerated Growth” alkalmazásával. A 'gyorsított

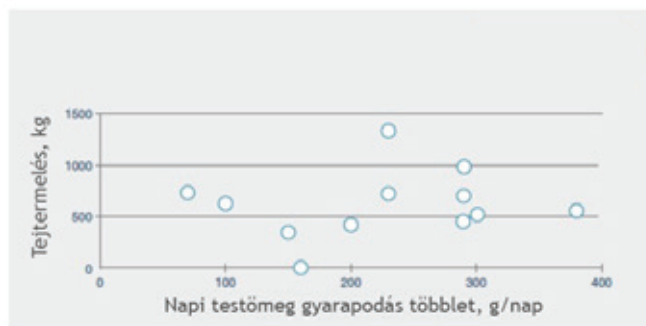
borjúgyarapodás' program alkalmazásával a borjak jobb testtömeg-gyarapodást érnek el és egészségesebbek. Ennek következtében kevesebb a borjúelhullás is! Ami a legfontosabb azonban, hogy a borjú többszörösen meghálálja a befektetést, mivel a laktáció során nagyobb tejhozamot ad. A nagy táplálóanyag-koncentrációjú és jelentős szárazanyag-bevitelt biztosító itatási technológia alkalmazásával - a korai választás ellenére - egyszerre érhetjük el

- az akár 1 kg-os napi testtömeg-gyarapodást,
- a megfelelő testszerkezet kialakulását, és
- az elvárt borjútáp-felvételt.

Természetesen ezen technológia alkalmazásakor is fontos a korlátozás nélkül hozzáférhető tiszta ivóvíz, a megfelelő higiénés feltételek (környezet) biztosítása, a folyamatos kontroll, a gyors beavatkozás. Szintén kiemelt jelentőséggel bír a választás utáni időszak takarmányozása és a növendéknevelés menedzsmentje. Abban az esetben, ha a teljes technológia megfelelő fegyelemmel van végrehajtva, akkor az „Accelerated Growth” alkalmazásakor a kezdeti többletráfördítés ellenére csökkenthető a felnevelés költsége, mivel lehetővé válik a korai termékenyítés. Egy példa: 60 napos itatási technológia esetén (500 Ft/nap takarmányozási költséggel számolva), egy hónappal korábbi termékenyítés esetén 15.000 Ft megtérüléssel összesen 11.800 Ft-ot takaríthatunk meg minden üsző után! Továbbá a jobb állategészségügyi helyzettel plusz kiadásoktól szabadulunk meg és a kiesés is csökkenthető, a termelési szint pedig emelkedni fog.

Az 1. ábra számos - nyilvánosan is fellelhető - kutatás eredményét összegezi, amely a megnövekedett tejtermelést mutatja be a gyorsított növekedés hatására. Mint látható, viszonylag nagy a szórás az egyes kísérletek között, de általánosságban kijelenthető, hogy **a nagyobb borjúkori testtömeg-gyarapodás tejtermelés-növekedéssel jár az első laktáció során. Átlagosan 250 literrel magasabb első laktációs tejtermelés érhető el minden +100 gramm megnövelt borjúkori napi testtömeg-gyarapodás esetén** (1. ábra).

1. ÁBRA A VÁLASZTÁS ELŐTTI TESTSÚLY-GYARAPODÁS ÉS AZ ELSŐ LAKTÁCIÓ TEJTERMELÉSÉNEK ÖSSZEFÜGGÉSE (SOBORNÉ ÉS VAN AMBURGH, 2013): + 1KG TEJ/NAP/TEHÉN

Hogyan érhető el ezek az eredmények az „Accelerated Growth” segítségével?

Az „Accelerated Growth” borjútartási technológia az alábbi 3 pillérre épül:

- itassunk meg napi minimum 1 kg szárazanyagot tejfehérje-alapú folyékony takarmány formájában (tejpótló tápszer vagy tej),
- itassunk kiváló minőséget, magas tejfehérje-tartalommal,
- figyeljünk a megfelelő itatás-technológiára (keverési, itatási hőmérséklet, higiénia).

Az első pillér azt jelenti, hogy a csúcson akár a napi 2x8 liter itatása is lehetséges a borjúval. Itt természetesen csak kiváló minőségű tej vagy tejpótló jöhet számításba. A nagyobb koncentrációban történő itatás alatt, a hagyományos 12-13%-os szárazanyag-tartalom helyett, a 15%-os, sőt téli időszakokban, akár 16,5%-os szárazanyag-tartalmat kell alkalmazni.

A következő pillérrel már arra törekszünk, hogy a tejhasznú üszőborjúval olyan takarmányt itassunk, amivel csökkenthetjük a felnevelés időtartamát és ezáltal költségét úgy, hogy mindez ne menjen a későbbi termelés rovására. Az egyik legjobban befolyásoló tényező a fehérjetartalom. Kutatások bizonyították, hogy a 24-28% fehérjetartalmú,

magas tejfehérje-alapú és szójamentes borjú tejpótlók biztosítják a legjobb takarmány-hasznosulást, és segítik a kívánt testszerkezet elérését. Természetesen a tej is megfelelő takarmány a jó minőségű és mennyiségű fehérjék miatt. Viszont a tej esetében számolni kell a magas kazein- és zsírtartalommal járó hatásokkal, illetve a pasztörözés során fellépő fehérje- és vitaminkárosodás lehetőségével. Szintén nagyon fontos a megfelelő fehérje : zsír arány és zsírsav-összetétel (2. ábra).

2. ÁBRA A NYERSFEHÉRJE KONCENTRÁCIÓJÁNAK HATÁSA (A TEJPÓTLÓ TÁPSZERBEN) A BORJÚ TELJESÍTMÉNYÉRE A 16% NYERSFEHÉRJÉT TARTALMAZÓ TÁPSZERREL SZEMBEN

A fenti szabályok betartásával és az ebből következő nagyobb táplálóanyag-felvételnek köszönhetően a borjak magasabbak és izmosabbak lesznek. Az intenzívebb fejlődés jóvoltából az epigenetikus hatások is megnyilvánulnak, és a tőgy parenchyma, valamint zsírszövet-aránya pozitívan változik. Részben ennek köszönhető a nagyobb tejtermelés a laktáció során.

Az „Accelerated Growth” minden előnye ellenére csak megfelelő borjú-menedzsment mellett ajánlott bevezetésre. Ugyanis ez a technológia egy elnyújtott, akár 3 hetes, szakaszos választást igényel. Ennek elmaradása esetén (hirtelen választásnál) a borjak növekedése visszaeshet a hagyományos módszerrel etetett borjak szintjére. A szabályok betartása azonban meghálálja magát, így a borjak a hagyományos technológia esetén választáskor elfogyasztott napi 1,5 kg koncentrátum helyett, akár napi 2,5-3 kg-ot is megehetnek.

A bendő gyors fejlődése mellett, a szív és a tüdő egészsége és megfelelő fejlettsége is elengedhetetlen, hiszen teheneinknek a nyári hőstresszes időszakban, magas termelési szint esetén is bírniuk kell az extra terhelést. Ezt viszont csak borjúkorban tudjuk megalapozni...

Folytatása következik...